

n Pioano ien n swienestaal

n verhoal ien t Grunnegers deur Be Kuipers

Groeningen (N.-B.), Pieterpad, zummer 2009.

n Flinke blonde vraauw mit t hoar ien n staart bringt mie noar n wat achterof stoande, verbaauwde swienestaal, mien sloapplek veur vannaacht. Dizze broenverbraande dubbelgangster van Ankie van Grunsvan - ze proat ook mit net zo'n dik Broabants accent - ien n wit maauwhemd en korde spiekerbroek, vertelt ientied wat over dit bedrief, n ezelfarm. Onderwiel wist ze mie ain van baaide lutje sloapkoamerkes, t berregoud, handdouken en zukswat. n Poar lutje kiender en n hond scharrelen achter heur aan. O ja, en ik mout dommit ook even ezels bekieken. Ik beloof t, mor ik wil eerst even oetpoesten en douchen. t Was waarm vandoag en ik bin goud muid. Ik loat mie ien 'woonkoamer' van swienestaal ien n woepsterd van n broenleren fauteuil valen. Logeren op n ezelfoerderij - ien n verbaauwde swienestaal, dat heb ik nog nait eerder mitmoakt. Ik verbeel mie dat ik t nog roeken kin...

Din goa ik mie es lekker douchen. Mor dat vaalt bot òf. Douche is hail ainvoudeg en slim soetereg. Ik kin ins nait rechtop ien douchebak stoen of ik steut mien kop tegen t schuunze dak dij, zo te zain, van asbestgolfploaten is. Ondanks de hype dij der voak ontstaat bie asbest, liggen ze hier gewoon open en bloot op dakbaalken. Stil liggen loaten en nait aankommen is den t devies en ik blief overdreven verzichtig oet de buurt van dij golfploaten. Zodoude mout ik mie mit kromme rug douchen. Muren van douche binnen bekleedt mit wit geplastificeerde spoanploaten. Op noaden let toploag lös en en dij noaden sloagen zwaart oet vanwege vocht. n Male oetkiek.

Behaalve vaaier dikke kloeten van fauteuils, n groot bakbaist van n tillevisie dij t nait dut en veul ezelf-paraferalia op planken aan muur, mit honderden voantjes en bekere van priesen dij ze wonnen hebben mit heur ezels, en ook op bozzem en op toavel apmoal knuffels en poppen van ezels, staat ien ter ien dizze zitkoamer tot mien verboazen n haile olle pioano. Ain oet 1880, zai ik op n schildje, dij ik mit wiesvinger schoonwis. Dus hoast honderddatteg joar old. Haildaal onder stof en flink schanzaaierd. Ooit was e swaart mit strakke, klassieke versierings, hier en doar zit nog wat dovve lak. Aan veurkaant boven t klavier zitten nog restanten van twij gaitiesdern keersenstanders. t Is n Duutse stoande pioano. A. Grord, Berlin staat op t schildje, leverd deur 'Mossel en Versteeg', n zoak dij nog altied bestait. n Pioano dus oet tied van Brahms, Saint-Saëns, Dvorák en Grieg.

Zol dat nog n pioano wezen mit dat olderwetse, zangerige geluud oet negentiende aiw? Ik heb thoes n cd met opnoamen van zo'n olle pioano, n Bösendorfer, mit pianostukjes van Bruckner derop, n tiedgenoot van dizze componisten. En ook heb ik nog n cd mit laiden van Schubert, n haalve aiw eerder, begelaaid deur ook zo'n romantische, zangerege pioano. Benoam bie Schubert klinkt dat hail mooi, vien ik. Mor dit instrement is gain Bösendorfer en van A. Grord heb ik nog nooit heurd. Ook loader, weer thoes, vien ik niks noa zuiken op Google en Wikipedia.

Ik schoef mit veul gestin zo'n lompende stoul opziet en dou nijsgierig klep van t klavier omhoog. Doaronder zai ik n fienmoazeg netwaark van grieze spinwebben, onder n loag stof. As ik dat wat opziet veegd en poest heb, bliekt ter n rieg graauwidde en gries oetsloagen swaarde toetsen onder te zitten. Hier en doar is t ivoor der òf. Ik druk n poar toetsen ien. Hai is vrezelk vaals. Summege toetsen geven haildaal gain geluud, aandern allenneg n dof kreunen. t Verwachte zangerege geluud heur ik nait. Dizze pioano is wel hail slim verhinneweerd. Schane...

Even loader loop ik weer noar boeten tou om ezels te bekieken. t Is nog aalweg waarm, benoam ien zun, dij nog n haandbred boven horizon staat. Nicole, zo hait de vraauw, legt mie veur- en noadailen oet van dizze oet de hand gelopen hobby, zoas zai dat zegt. t Is dudelk heur ondernemen, heur man zai ik naargens. Zai bruken ezels veur t fokken en veur dressuur. Ook willen ze der mit woagentjes mit rieden veur toeristen.

As ik zeg dat ezels toch hail stiefkoppig wezen kinnen, reageert Nicole fel dat ezels veul intelligenter binnen as peerden. "Dat is wat de mensen niet weten. Maar paarden doen, wat ze eenmaal geleerd is, min of meer blindelings. Ezels niet, die doen alleen iets als het volgens hun gevoel ook werkelijk kàn. Bij een gevaarlijke opdracht kunnen ze inderdaad halsstarrig zijn. Maar dan weet je ook dat er iets niet klopt." Zo, doar kin ik t mit doun.

Soavends komt Nicole der nog weer aan mit mien ontbijt veur morgenvro. Ze vertelt hou ze dit gastenverblijf haildaal zulf opknapt hebben. Ze is der hail groots op en wiest mie op vlouerklaaid en gerdiene. "Gekregen van mijn peettante, toen die naar het verzorgingstehuis ging. Het past precies, vind je ook niet?" Ik wait t nait, t is n ratjetoe van kleuren en stielen. Ze zit zo te heuren haildaal ien n netwaark van olders en kiender, ooms en taandes, dij apmoal mit nkander ien schrip binnen, nkander helpen en der dainsten veur terug verwachten. Gevangen ie n luk boerendörpke ien t oosten van Broabant.

Op mien vroeg waarom dizze pioano hier staat en waarom ze dij pioano den nait opknappen en stemmen let, zegt ze: "Die piano is met man en macht naar binnen gerold op stukjes doorgezaagde bezemsteel. Hij kwam van mijn nonkel zaliger, die hem weer van mijn oma had. Het is de piano waarop zij als kleine mejuffer nog gespeeld heeft, wat het wel mooi maakt natuurlijk. En ik vind het ook wel goed staan, zo'n piano."

n Aarfstuk dus, mor nait goud onderhouden. Of ze mien gedachten leest: "Ja, hij is niet helemaal eh... Maar hij is toch ook niet helemaal niet...", zegt ze cryptisch. Ik loof dat ik t begriep, heur lat ligt nait hoog ien dit logement. Noa n zetje zegt ze: "Ik doe het toch maar niet, iedereen zit er aan, kinderen en pubers. Dat stemmen is weggegooid geld. En bovendien zit er de boktor in. Hij gaat sowieso weg, want anders vreten die beesten de hele tent op." Ik vroeg heur nog of ze zulf ook pioano speelt. Nee, zai het niks op mit dat getjongel. Zai holdt meer van André Hazes en zo.

Snaachts kin ik nait ien sloap komen, gooi mie mor aal weer op aander zied. Pomp van t gode blaauwplastikken zwembad, vlak achter mien sloapkamer, pröddelt haile naacht deur. t Is ook slim benaauwd op t lutje koamerke, want ik heb vanwege muggen t roamke op tied dicht doan. Toch binnen der nõg muggen en ik wor n moalofwat stoken. Mor op n duur vaal ik den toch ien sloap.

Aanderdoagssmörgens, as t net licht is, wor ik wakker van regen dij op dak tikt en loader, as t haarder regent, overgaait ien n zaacht roezen. As ik opstoa om kwart veur aacht regent t nog zachtjes. n Trekker mit n strontkaar der achter, n splinternije fiets en wat achterbleven speelgoud, t staat en ligt ter nog net zo bie as gusteravond. Mor nou kletsnat. Dunne mis struult te kaar oet en moakt n vies broen spoor noar n putje ien bestroaten.

Veur ik weer aan raais goa mout ik even wachten op Nicole om òf te reken en ofschaid te nemen. Ik heb zodoude nog even tied veur t gastenboek. Der wordt deur mien veurgangers deurgoans hail positief schreven over dit verblijf. Ainmoal was der ain mit wat vrundelke kritiek. Mor volgende schriever ien t boek vient dat haildaal onterecht en serveert dij mopperoar keihard òf. Der maag nait zoest en jeuzeld worden, aaltied positief blijven. Vekaanzie mout leuk wezen en overaal is wel ais wat. Gastvraauw slooft heur oet om logees n goud verblijf te bezörge en din mout men nait soezen!

Ik overweeg eerst om wat over douche te schreven, mor ik dou t toch mor nait. Ik haar dat ook tegen Nicole zulf zeggen kind, dou ze mie gusteravond vroug hou ik t hier von. Mor ik repte der nait over. Laf meschain, mor ik hol t din mor op t feit dat ik dizze zelfarm hail biezunder vien, net as sloapen ien swienestaal. En dat ik zukswat nog nooit eerder mitmoakt heb. En dat is ook de waarhaid.

Sinds 1 juli Groninger verhalen online

De Groninger verhalen van Bé Kuipers staan sinds 1 juli 2012 'los' online via:

 www.contactblad.info/groningerverhalen.html